

St. Patrick, een juweel in gebrandschilderd glas

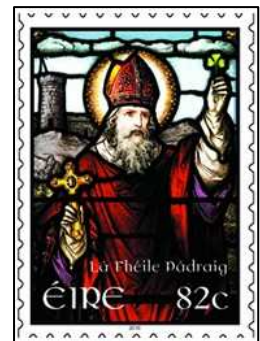
St. Patrick, de beschermheilige van Ierland is een van de meest bekende personen van het christendom. Hij werd uit welgestelde ouders geboren (ca. 385) in Engeland aan het einde van de vierde eeuw. Op zijn 16e werd Patrick gevangengenomen en overgebracht naar Ierland waar hij 6 jaar in gevangenschap doorbracht. Tijdens deze periode werkte hij als herder, voordat hij ontsnapte en terugkeerde naar Engeland. Op een nacht had hij een droom waarin hij bezoek kreeg van een engel.

De droom had zo'n diepgaande uitwerking op hem dat hij terugkeerde naar Ierland waar hij als missionaris werkte om de mensen tot het christendom te bekeren. Een populaire legende stelt dat St. Patrick, toen hij nadacht over hoe hij zijn ideeën aan de Ierse bevolking uit zou leggen, hij net door een klaverveld trok. Kijkend naar het klaverveld, zag hij dat er drie blaadjes aan een plantje zaten en hij geloofde dat dit de Drie-eenheid symboliseerde, één God maar drie Personen in de ene God: de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Met het voorbeeld van het klavertje reisde St. Patrick door heel Ierland, prekend en bekerend.

De hiernaast afgebeelde postzegel (uitgifte 18-2-2010 ter gelegenheid van St. Patrick's Day op 17 maart) toont een afbeelding van St. Patrick, met mijter en baard en mét het klavertje in zijn opgeheven hand, naar een gebrandschilderd raam in de rooms-katholieke Kathedraal van St. Patrick in Co. Armagh.

17 maart is een officiële vrije dag in Ierland. Het is ook een officiële feestdag in Montserrat. In Canada, Verenigd Koninkrijk, Australië, de Verenigde Staten, Argentinië en Nieuw-Zeeland wordt het feest het ruim gevierd, maar daar is het geen officiële vrije dag.

Armagh - Stad van St. Patrick

Armagh is al gedurende 1500 jaar de geestelijke hoofdstad van Ierland en de zetel van zowel de (Anglicaanse) Kerk van Ierland als van de katholieke Aartsbisschop van Armagh, die tevens de Primaat van geheel Ierland is.

De huidige katholieke kathedraal (start bouw 1840) werd gebouwd ter vervanging van de middeleeuwse, die sinds de reformatie in protestantse handen is gebleven. De kathedraal staat op een heuvel, net als zijn Anglicaanse tegenhanger en heeft tweelingstijlen.

Ze is door twee architecten ontworpen en in verschillende bouwstijlen uitgevoerd en het is daardoor een heel curieus bouwwerk geworden. De onderste helft werd in 1838 in de Engelse Perpendicular Gothic stijl ontworpen.

De bovenste helft werd ontworpen in de Frans Gotische stijl in 1853. Om het nog ingewikkelder te maken is dit interieur later ook weer verschillend ingericht door twee andere interieurontwerpers.

Dat St. Patrick, als patroon van Ierland, veelvuldig is afgebeeld in gebrandschilderd glas zal u vast niet verbazen. In het kleine boekje "Saint Patrick in Stained Glass" is daarover het een en ander te lezen en te zien.

In het voorwoord op de omslag staat o.a. te lezen:

"De juwelen in de kroon van vele Ierse kerken, de gebrandschilderde ramen vormen een bron van permanente schoonheid. Dit boek onderzoekt het leven van Sint Patrick, de beschermheilige van Ierland, in de context van de wisselende afbeeldingen op de gebrandschilderde ramen van hem in deze kerken".

Onderstaand een globale vertaling uit het Engels van de tekst die is opgenomen naast de afbeelding van het raam waarop de eerste steenlegging van de oudste kathedraal (in 445) door St. Patrick:

Het is waarschijnlijk dat Patrick naar het noord-oosten van Ierland kwam. Het Meer van Strangford wordt aangenomen als de plaats waar Patrick bij zijn terugkeer naar Ierland aan land ging en Saul als de plaats waar hij in een schuur tot Dichu, zijn eerste bekeerling, preekte. (Men zegt dat St. Patrick stierf op Saul, Downpatrick, Ierland, op 17 maart, 460 AD).

Patrick noemt niet de plaatsen waarin hij werkte, maar de traditie die hem met Armagh verbindt antedateert de geschriften die voorrang geven aan de veronderstelling dat hij ook de stichter van Armagh was.

(De Memoirs van Tirechán en Sayings van Patrick, Muirchú's Life en het Book of the Angel is, samen met de Confession van Patrick, in het Book van Armagh, de vroegst bekende kopie van het Nieuwe Testament dat in Ierland gemaakt werd).

Muirchú vertelt een mooi verhaal dat Patrick een rijke man, genaamd Daire, vroeg om een heuveltopplaats om daarop een kerk te bouwen.

Daire weigerde eerst, maar gaf toe nadat zijn paard stierf en door de heilige weer tot leven werd gewekt.

Lavers & Barraud (1865)
St. Patrick's Cathedral (Church of Ireland),
Armagh.

St. Patrick's Cathedral (Church of Ireland),
Armagh.

Hij en Patrick beklommen de heuvel van Armagh, waar zij een hinde en een reekalfje zagen. Patrick tilde het reekalfje op, verbood een ieder om het te doden en liet het vervolgens weer vrij.

Het noord-altaar van de kerk was vermoedelijk de plek waar Patrick het reekalfje vond. Dit raam, dat het leggen van de stichtingssteen van de kerk in Armagh (in 445) afbeeldt, impliceert een uitvoeriger gebouw dan Patrick gebouwd zou hebben, maar vangt de opgewondenheid die is ervaren toen de jonge kerk groeide.

Klavertjevier

Blijft voor mij de vraag waarom we in een klaverveld altijd blijven zoeken naar het "klavertjevier"!

Maar, gelukkig hebben we internet en Wikipedia, waar ik onderstaande verklaring vond:

een klavertjevier is een zeldzame mutatie van een klaver die uit vier deelblaadjes bestaat. Het vinden of het krijgen van een klavertjevier wordt sinds de middeleeuwen beschouwd als een geluksbrenger.

Niet enkel de zeldzaamheid, maar ook de vorm die doet denken aan een kruis zorgt ervoor dat het klavertjevier als een geluksbrenger beschouwd wordt. Volgens de legende stelt elk deelblad iets voor: het eerste de hoop, het tweede vertrouwen, het derde liefde en het vierde vanzelfsprekend geluk.

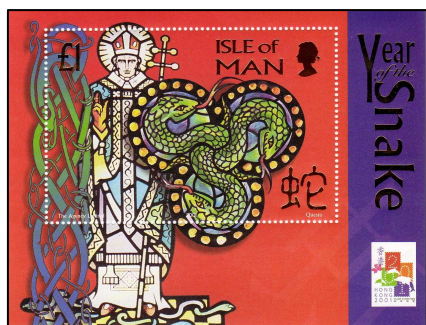
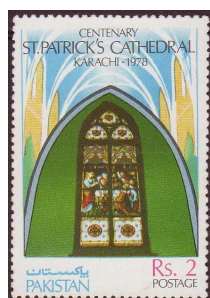

Op 29 maart 2010 verscheen er - toevallig of niet? – in het kader van de nieuwste wenskaarten-campagne 'Da's toch een kaart waard!' een blok van 3 zegels van € 0,44 met een 'klavertjevier' als toegift bij de koop van minimaal drie wenskaarten (met een minimale waarde van € 5,00).

Tenslotte

Er zijn in de loop der jaren diverse postzegels uitgegeven met daarin St. Patrick als hoofdpersoon of onderwerp. Van de afbeeldingen hieronder zijn de cat.nrs. **vet** weergegeven:

Frankrijk 1996-3133; Ierland 1937-62/4, 1948-102/5, 1954-196/7, 1961-150/2, 1982-467, 1993-832, 2003-1491/93, 2004-1567, 2005-1629; Isle of Man 2001-899; Vaticaan 1961-378/81; Pakistan 1978-459. (Cat.nrs. vlg's Michel).

Joop Kuijer
Lid Studiegroep Gebrandschilderd Glas

Geraadpleegde bronnen:

PTT Ierland: <http://www.irishstamps.ie>;

Internet /Wikipedia;

Saint Patrick in stained glass, Lesley Whiteside , ISBN 0-7171-2691-9;

Catalogus Werkers in Gods wijngaard.

Catalogus Glas als doorschijnende inspiratiebron.